

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **S. D.**, zastoupené JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 4. 2008, č. j. 61 Az 137/2006 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Zástupkyni stěžovatelky JUDr. Ireně Strakové **se nepřiznává** odměna za zastupování.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala včas kasační stížnost proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR (dále „žalovaný“) ze dne 6. 12. 2006, č. j. OAM-1362/VL-10-05-2006, o zamítnutí žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení; vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, resp. je s nimi v rozporu, a dále nedostatek důvodů rozhodnutí, jehož následkem bylo nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Rovněž namítá, že krajský soud nezaujal žádné stanovisko k procesním námitkám porušení § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a proto není jisté, zda soud tyto námitky považuje za oprávněné či nikoliv, ani není jisté, jakými právními úvahami se soud v této věci zabýval, což vede k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Stěžovatelkou tvrzené důvody podání žádosti o azyl, tedy vyhrožování jí i její dceři,

nezájem policie nastalou situaci řešit, potřeba žít plnohodnotným manželským životem po boku svého manžela a legalizace pobytu na území ČR představují podle jejího názoru relevantní skutečnosti, se kterými se měl soud řádně vypořádat. Soud se rovněž podle stěžovatelky nevypořádal s tím, zda v jejím případě existují důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť se nezabýval otázkou hrozícího nebezpečí vážné újmy a nemožnosti nebo neochoty využít ochrany státu, jehož je stěžovatelka státní občankou.

III.

Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že předmětná kasační stížnost není důvodná, neboť jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti odkazuje žalovaný na správní spis, neboť námitky uplatňované stěžovatelkou jsou obdobné těm, které uplatnila v podané žalobě a k nimž se již plně vyjádřil ve vyjádření k žalobě.

K námitkám stěžovatelky týkajícím se neudělení doplňkové ochrany žalovaný uvádí, že doplňková ochrana se v souladu ustanovením § 28 zákona o azylu posuzuje pouze v případě neudělení nebo odnětí azylu. Vzhledem k nedůvodnosti stěžovatelkou uplatněných námitek navrhuje žalovaný kasační stížnost zamítnout.

IV.

Ze spisového materiálu Nejvyšší správní soud především zjistil, že stěžovatelka požádala dne 4. 12. 2006 o udělení mezinárodní ochrany, a to z důvodu obav o bezpečnost svou a své dcery před dalším jednáním neznámých osob, které jí vyhrožovali, neboť jim odmítla sdělit informaci o svém manželovi, a dále z důvodu legalizace pobytu na území České republiky. Žadatelka uvedla, že její manžel byl svědkem události, při které primátor města Svatovo napadl neznámé osoby, za své svědectví byl na policii zbit a donucen ke změně výpovědi. Manžel stěžovatelky na základě těchto potíží vycestoval ze země původu do České republiky, kde pobývá od července 2006. Další informace o potížích svého manžela stěžovatelka nemá.

Stěžovatelka uvedla, že se v zemi svého původu obrátila na policejní oddělení, kde jí bylo sděleno, že důvod k zahájení trestního stíhání nebyl shledán. Stěžovatelka se poté již na žádné státní orgány se žádostí o pomoc neobrátila, byť o možnosti podání stížnosti byla ze strany policejního oddělení poučena. Koncem listopadu 2006 vycestovala i s dcerou ze země původu do České republiky.

Žalovaný zamítl žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu (ve znění účinném k 20. 12. 2007), neboť stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 a § 14a zákona o azylu.

VI.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pro stručnost lze odkázat na precedenční usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006 (č. 933/2006 Sb. NSS), ve kterém

byl podrobně vymezen institut přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany.

Při posouzení přijatelnosti stěžovatelčiny kasační stížnosti nezbyvá Nejvyššímu správnímu soudu než konstatovat, že všechny jí nadnesené právní otázky byly již v judikatuře zdejšího soudu řešeny.

Relevantní důvody pro udělení azylu jsou zakotveny v ustanovení § 12 zákona o azylu, podle kterého se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil např. v rozhodnutí ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 152/2005 - 50, nebo v rozhodnutí ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 Azs 1/2005 - 54, pokud stěžovatelka netvrdila některý z těchto důvodů, je na místě žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu zamítnout.

Tvrdí-li stěžovatelka, že se obává jednání ze strany neznámých osob za situace, kdy ze strany státních orgánů země původu došlo k prošetření jejího oznámení, nicméně jednání neznámých osob, které se nepodařilo vypátrat, nenaplňovalo skutkovou podstatu trestného činu podle ukrajinského trestního zákona, nejedná se o situaci, kterou by bylo možné podřadit pod pojem „pronásledování“ podle § 2 zákona o azylu. V úvahu je nutno také vzít skutečnost, že stěžovatelka se v této věci neobrátila na vyšší státní orgány, ačkoliv tak podle spisového materiálu (stěžovatelkou předložené sdělení náčelníka Leninského obvodního oddělení Městské správy Ministerstva vnitra Ukrajiny v Charkovské oblasti ze dne 4. 11. 2006) učinit mohla. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na své rozhodnutí ze dne 12. 1. 2006, č. j. 4 Azs 107/2005 - 60, podle kterého *jednání soukromých osob*, které u osoby vyznačující se určitou charakteristikou ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu zakládá odůvodněný strach z pronásledování, lze považovat za tzv. nepřímou represi. Ta může být důvodem pro udělení azylu podle citovaného ustanovení *jen v případě, že žadatel o udělení azylu se nedomohl ochrany u orgánů své domovské země, ač o ni usiloval všemi dostupnými právními prostředky*. Nicméně vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka netvrdila žádný z azylově relevantních důvodů, žalovaný postupoval správně, pokud žádost stěžovatelky zamítl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud se ve svých dřívějších rozhodnutích opětovně vyjádřil i k relevantnosti důvodu legalizace pobytu v zemi pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany (azylu). Jak bylo poznamenáno v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 4 Azs 63/2005 - 55, *azyl je institutem zcela výjimečným, vycházejícím z mezinárodních závazků, umožňující osobám čelícím ve své vlasti vážnému ohrožení života, zdraví nebo svobody ze zákonem striktně vymezených důvodů, nalézt ochranu v jiné zemi. V žádném případě nelze tohoto specifického prostředku využít k legalizaci pobytu v zemi, kterou si žadatel o azyl vybral pro svůj další život*. Stěžovatelkou uvedený důvod, t. j. legalizace pobytu na území České republiky, tedy není azylově relevantní.

Co se týká dalších námitek označených v kasační stížnosti, tvrzenou vadu rozhodnutí (nepřezkoumatelnost) neshledal Nejvyšší správní soud za opodstatněnou. Námitce stěžovatelky, že se soud nevypořádal s tím, zda v jejím případě existují důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť se nezabýval otázkou hrozícího nebezpečí vážné újmy a nemožnosti nebo neochoty využít ochrany státu, jehož je stěžovatelka státní občankou, nelze přisvědčit. Stěžovatelka v rámci předcházejícího řízení ani v kasační stížnosti neuvedla, že by jí hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy (§ 14a odst. 2 zákona o azylu), přičemž ze spisového materiálu je zřejmé, že žalovaný se následky, které by stěžovatelce po návratu do země původu mohly hrozit (např. v souvislosti s účastí v azylovém řízení), zabýval a žádnou takovou okolnost nezjistil. Závěr žalovaného, se kterým se v rozsudku ztotožnil i krajský soud, že u stěžovatelky nejsou dány důvody udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, je tedy správný. Otázkou rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany (dříve překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu) v případě zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné se Nejvyšší správní soud již několikrát zabýval, např. v rozhodnutí ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004 - 41, nebo v rozhodnutí ze dne 3. 11. 2005, č. j. 6 Azs 134/2005 - 44.

Namítá-li stěžovatelka, že krajský soud nezaujal žádné stanovisko k procesním námitkám porušení § 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v posuzovaném případě se nejedná o takovou vadu rozhodnutí, která by mohla zpochybnit jeho zákonnost. V žalobě stěžovatelka totiž pouze odkázala na některá ustanovení správního řádu, aniž by byly konkretizovány vady řízení, jichž se správní orgán měl dopustit, což pro přezkoumání těchto vad soudem ve správním soudnictví není dostačující, a to zejména s ohledem na zásadu dispoziční. Otázkou, kdy je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů, se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 (č. 133/2004 Sb. NSS).

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto jako nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovatelce byla právní zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti ustanovena advokátka JUDr. Irena Straková; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Z obsahu soudního spisu však plyne, že ustanovená advokátka nevykonala žádný úkon právní služby, za který odměna náleží (§ 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu); proto jí soud odměnu za zastupování nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu